

Algemeen	
Aan	PFHO G&O en J&O
Van	Gigi Dingler
Eenheid	Beleid en Bestuur
Datum	22-8-2025
Verspreiden	Ja
Kenmerk	DOC-25012628-1

Stand van Zaken Samenkracht!

Wie

In april 2025 heeft Gigi Dingler (gedetacheerd vanuit de gemeente Gooise Meren) de rol van coördinator Samenkracht! overgenomen van kwartiermaker Els Verkerk.

Wat en waarom

Samenkracht! brengt de stem van de inwoner en ervaringsdeskundigheid in als derde kennisbron, naast wetenschappelijke en professionele/praktijkkennis. Doel is: de systeemwereld en de leefwereld van inwoners dichterbij elkaar brengen. Participatie is een wettelijke taak van de overheid. Landelijk onderzoek laat de meerwaarde zien van de inzet inwoners en ervaringsdeskundigen voor het sociaal domein en geeft inzicht in de randvoorwaarden voor effectieve en efficiënte samenwerking (zie de bijlage).

Stand van zaken Samenkracht! in projecten

Het PFHO heeft in februari 2025 beslist over waar Samenkracht! wordt ingezet. Dit betreft onderstaande regionale projecten. Tot nu zijn er nog geen voorstellen geagendeerd als aanvulling hierop. De inzet van ervaringsdeskundigheid, gestart bij B&O en nu ook bij J&O, loopt voor op inwonerp participatie. Aan de hand van onderstaande projecten waar participatie wordt ingezet, zal de Regio verdere kennis en vaardigheden ontwikkelen ten aanzien van participatie en een netwerk hiervoor opbouwen.

Naam	Bijzonderheden
Toekomstscenario	- Ervaringsdeskundigen worden ingezet om mee te denken in het ambassadeursoverleg en de praktijkgroep. - In "Toekomsttuin-casussen" wordt de landelijke aanpak regionaal beproefd. - Daarbij wordt de ervaring van betrokken inwoners gemonitord (inwoners participatie). - Waar passend, wordt in de casuïstiek gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigen in de rol van ondersteuner/begeleider van inwoners.
Heroverwegingen huishoudelijke hulp	- Inwoners- en clientparticipatie wordt ingezet bij de pilot Reablement die in Q4 van 2025 start. - De projectleider en coördinator Samenkracht! trekken samen op om de monitoring van de pilot en de participatie goed af te stemmen.
IDU	In de eerste fase is er al gewerkt met ervaringsdeskundigheid.

	• Momenteel worden diverse pilots opgestart en waar zinvol worden ervaringsdeskundigen ingezet. • Zowel om mee te denken over beleid als in casuïstiek. • Een ervaringsdeskundige maakt onderdeel uit van het ambassadeursoverleg.
REJA	• Project start eind Q3 2025 op. • Inwonersparticipatie wordt ingezet.
Beleidsplan B&O en Plan Dakloosheid	• Er is gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigheid bij: • De evaluatie van het beleidsplan B&O 2022 -2025. • De totstandkoming van het beleidsplan B&O 2026 – 2033. • De vormgeving van het plan Dakloosheid dat onderdeel uitmaakt van bovenstaand beleidsplan. • Beleid is vormgegeven in co-creatie met een groep professionele ervaringsdeskundigen behorend tot het Herstelnetwerk. • Daarnaast zijn mensen met ervaring en ervaringskennis bevraagd. • Dit heeft waardevolle input opgeleverd om het beleid en de uitvoering ervan zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van inwoners.
IZA en B&O Mentale Gezondheid Laagdrempelige zelfregiesteunpunten	• In de IZA-werkgroep “Herstelvoorziening” (valt onder B&O) werken gemeenten, zorgaanbieders en ervaringsdeskundigen samen om laagdrempelige steunpunten te creëren voor mensen in psychisch kwetsbare situaties. De inhoudelijke koers wordt bepaald door de ervaringsdeskundigen. • De IZA-werkgroep “Integrale Samenwerking rondom inwoners met Ernstig Psychische Aandoeningen (EPA)” bestaat ook uit gemeenten, zorgaanbieders en ervaringsdeskundigen. De te ontwikkelen aanpak zal een co-creatie zijn van de deelnemers aan de werkgroep.

Overige activiteiten Samenkracht!

- Ontwikkeling bronbestand ervaringsdeskundigen.
- Ontwikkeling netwerk relevante organisaties, contactpersonen en initiatieven ten behoeve van inwonersparticipatie.
- Ontwikkeling kennis over voorwaarden voor succesvolle inzet ervaringsdeskundigheid en participatie.
- Ontwikkelen participatie toolkit voor projectleiders en beleidsadviseurs.
- Inrichting administratieve processen om ervaringsdeskundigen snel en eenvoudig te kunnen inzetten en onderling uit te wisselen (beleid & bestuur, regionale uitvoeringorganisaties, gemeenten en gecontracteerde zorgaanbieders).
- Meedenken over participatieverordening

Bijlage Ervaringsdeskundigheid en effecten

Definitie ervaringsdeskundige

Een ervaringsdeskundige is iemand die op basis van persoonlijke en collectieve ervaringskennis in staat is deze kennis, in welke vorm dan ook, door te geven aan anderen. Een ervaringsdeskundige is daardoor dus breed inzetbaar voor inwoners in kwetsbare of ontwrichtende situaties en tijdens hun herstelproces.

Rollen ervaringsdeskundige

Ervaringsdeskundigen kunnen ingezet worden als:

- Ondersteuner, begeleider, maatje, coach;
- Beleidsbeïnvloeder;
- Deskundigheidsbevorderaar;
- Onderzoeker.

Voor de regio Gooi en Vechtstreek worden ervaringsdeskundigen momenteel ingezet als ondersteuner/begeleider naast professionals en beleidsmedewerkers en incidenteel om de deskundigheid van professionals te bevorderen.

Effecten van inzet ervaringsdeskundigheid

Onderzoek laat zien dat de inzet van ervaringsdeskundigen in de zorg de volgende meerwaarde biedt, zij:

- Vergroten vertrouwen en gelijkwaardigheid bij inwoners door herkenning;
- Motiveren inwoners en geven hen hoop;
- Dragen bij aan betere duiding van vraag en gedrag inwoner;
- Fungeren als brug tussen inwoners en professionals;
- Kunnen bij professionals sensitiviteit voor de leefwereld van inwoners vergroten;
- Laten beleid beter aansluiten bij de behoeften van inwoners.

Er zijn uiteraard wel randvoorwaarden voor een effectieve inzet:

- Kennis over wat ervaringsdeskundigheid is en hoe deze effectief in te zetten;
- Commitment om te werken met ervaringsdeskundigen op alle lagen in de organisatie;
- Een organisatiecultuur die open staat voor feedback en verandering;
- Goede matching tussen de inwoner en ervaringsdeskundige;
- Duidelijke afspraken over de rol en taken van een ervaringsdeskundige en de onderlinge communicatie met betrokken professionals en inwoners;
- Professionalisering van ervaringsdeskundigen.

Zie voor meer informatie de [publicatie van Movisie over Ervaringsdeskundigen in het Sociaal Domein](#).

Effectonderzoek is lastig voor de regio Gooi en Vechtstreek, omdat de inzet slechts op kleine schaal en op zeer diverse wijzen beproefd wordt. Wel worden inwoners en professionals in verschillende lagen van de organisatie bevraagd na samenwerking met ervaringsdeskundigen. De ervaringen zijn voornamelijk positief, de inzet van ervaringsdeskundigen wordt als waardevol ervaren. Ook wordt teruggekoppeld waar men belemmeringen waarneemt of twijfelt over de meerwaarde. Zo neemt in de Regio en bij de samenwerkingspartners de bekendheid toe en leren we met en van elkaar hoe ervaringsdeskundigheid efficiënt en effectief in te zetten.